

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 60/22
Λουξεμβούργο, 7 Απριλίου 2022

Απόφαση στην υπόθεση C-249/21
Fuhrmann-2

Σύμβαση η οποία συνάπτεται με ηλεκτρονικό μέσο: για να μπορεί ο καταναλωτής να δεσμεύεται έγκυρα από τέτοιου είδους σύμβαση, πρέπει να κατανοεί σαφώς από τη σήμανση και μόνο που φέρει το πλήκτρο παραγγελίας ότι θα υποχρεωθεί να πληρώσει μόλις πατήσει το πλήκτρο αυτό

Η Fuhrmann-2 είναι εταιρία γερμανικού δικαίου, ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου Goldener Anker στο Krummhörn-Greetsiel (Γερμανία). Η εκμίσθωση των δωματίων του ξενοδοχείου δύναται να πραγματοποιηθεί, μεταξύ άλλων, μέσω της πλατφόρμας διαδικτυακών κρατήσεων www.booking.com. Στις 19 Ιουλίου 2018, ο καταναλωτής B. επισκέφθηκε τον ανωτέρω ιστότοπο για να αναζητήσει δωμάτια ξενοδοχείου στο Krummhörn-Greetsiel για το χρονικό διάστημα από 28 Μαΐου έως 2 Ιουνίου 2019. Στα αποτελέσματα αναζήτησης εμφανίστηκαν και τα δωμάτια του ξενοδοχείου Goldener Anker. Ο B. επέλεξε την εικόνα που αντιστοιχούσε στο εν λόγω ξενοδοχείο, και τότε εμφανίστηκαν τα διαθέσιμα δωμάτια καθώς και επιπλέον σχετικές πληροφορίες, μεταξύ άλλων για τις παροχές και τις τιμές που ίσχυαν στο ξενοδοχείο κατά την επιλεγείσα περίοδο. Έχοντας αποφασίσει να προβεί σε κράτηση τεσσάρων δικλίνων δωματίων, ο B., αφού πάτησε το πλήκτρο «κάνω κράτηση», καταχώρισε τα προσωπικά του δεδομένα καθώς και τα ονόματα των προσώπων που θα ταξίδευαν μαζί του, προτού πατήσει το πλήκτρο με τη σήμανση «ολοκλήρωση της κράτησης». Ο B. δεν εμφανίσθηκε, στις 28 Μαΐου 2019, στο ξενοδοχείο Goldener Anker.

Η Fuhrmann-2 χρέωσε στον B., σύμφωνα με τους γενικούς όρους συναλλαγών της, έξοδα ακύρωσης ύψους 2 240 ευρώ, τάσσοντάς του προθεσμία πέντε εργάσιμων ημερών για την καταβολή του ποσού. Ο B. δεν κατέβαλε το ζητηθέν ποσό. Κατόπιν τούτου, η Fuhrmann-2 προσέφυγε ενώπιον του ειρηνοδικείου Bottrop (Γερμανία), αξιώνοντας την καταβολή του.

Το εν λόγω δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει εάν, στο πλαίσιο διαδικασίας παραγγελίας σχετικής με τη σύναψη σύμβασης εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικό μέσο, προκειμένου να κριθεί αν μια φράση που αναγράφεται στο πλήκτρο παραγγελίας ή σε ανάλογη λειτουργία, όπως η φράση «ολοκλήρωση κράτησης», είναι «ανάλογη» με τη φράση «παραγγελία με υποχρέωση πληρωμής» κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνον η σήμανση που φέρει το πλήκτρο παραγγελίας ή η ανάλογη λειτουργία, ή αν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι περιστάσεις της διαδικασίας παραγγελίας.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, κατά την οδηγία 2011/83¹, όταν μια εξ αποστάσεως σύμβαση συνάπτεται ηλεκτρονικώς μέσω διαδικασίας παραγγελίας και συνοδεύεται από υποχρέωση του καταναλωτή να καταβάλει πληρωμή, ο έμπορος οφείλει, αφενός, να παράσχει στον καταναλωτή, αμέσως πριν από τη σύναψη της παραγγελίας, τις ουσιώδεις πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση και, αφετέρου, να τον ενημερώσει ρητώς ότι, υποβάλλοντας την παραγγελία, αναλαμβάνει υποχρέωση πληρωμής.

¹ Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 2011, L 304, σ. 64).

Όσον αφορά την τελευταία ως άνω υποχρέωση, από το γράμμα της οδηγίας 2011/83 προκύπτει ότι **το πλήκτρο παραγγελίας ή η ανάλογη λειτουργία πρέπει να φέρουν ευανάγνωστη και σαφή σήμανση ότι η υποβολή της παραγγελίας συνεπάγεται υποχρέωση του καταναλωτή να καταβάλει πληρωμή στον έμπορο**. Καίτοι η διάταξη αυτή αναφέρει τη διατύπωση «παραγγελία με υποχρέωση πληρωμής», από το γράμμα της προκύπτει επίσης ότι η επίμαχη διατύπωση έχει ενδεικτικό χαρακτήρα και ότι **επιτρέπεται στα κράτη μέλη να δέχονται τη χρήση κάθε άλλης ανάλογης διατύπωσης από τον έμπορο, υπό την προϋπόθεση η διατύπωση αυτή να είναι σαφής ως προς τη γένεση της συγκεκριμένης υποχρέωσης**.

Επομένως, στην περίπτωση που, όπως εν προκειμένω, μια εθνική ρύθμιση που αποσκοπεί στη μεταφορά της οδηγίας 2011/83 στο εσωτερικό δίκαιο δεν περιέχει, όπως και η ίδια η οδηγία, ακριβή παραδείγματα ανάλογων διατυπώσεων, οι έμποροι είναι ελεύθεροι να χρησιμοποιούν κάθε είδους σήμανση κατά το δοκούν, υπό την προϋπόθεση ότι από τη σήμανση αυτή προκύπτει σαφώς ότι ο καταναλωτής υπέχει υποχρέωση πληρωμής αμέσως μόλις πατήσει το πλήκτρο παραγγελίας ή ενεργοποιήσει την ανάλογη λειτουργία.

Το Δικαστήριο προσθέτει ότι, από το γράμμα της οδηγίας 2011/83 προκύπτει επίσης σαφώς ότι είναι ακριβώς **το πλήκτρο ή η ανάλογη λειτουργία που πρέπει να περιλαμβάνει αυτή τη διατύπωση, οπότε πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνον η σήμανση που φέρει το πλήκτρο ή η ανάλογη λειτουργία προκειμένου να κριθεί εάν ο έμπορος έχει τηρήσει την υποχρέωσή του να μεριμνά ώστε ο καταναλωτής, όταν υποβάλλει την παραγγελία του, να αναγνωρίζει ρητώς ότι αυτή συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής**.

Υπό τις συνθήκες αυτές, το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει ιδίως να εξακριβώσει εάν ο όρος «κράτηση» στη γερμανική γλώσσα, τόσο στην καθομιλουμένη όσο και στην αντίληψη του μέσου καταναλωτή που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος, συνδέεται κατ' ανάγκην και συστηματικώς με τη γένεση υποχρέωσης πληρωμής. Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει να διαπιστώσει ότι η φράση «ολοκλήρωση της κράτησης» είναι ασαφής, οπότε δεν θα μπορεί να θεωρηθεί ως διατύπωση ανάλογη με τη φράση «παραγγελία με υποχρέωση πληρωμής» της οδηγίας 2011/83.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106